

**Туризм і рекреація в Україні
у воєнний та повоєнний час:
збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

м. Полтава 2024 р.

**УДК 338.48(477)(082)
Т87**

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету (протокол № 10 від 17.06.2024 р.).

Редакційна колегія

– **Безкровний Олександр Валентинович**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Шостя Анатолій Михайлович**, д. с.-г. н., старший науковий співробітник, декан факультету технологій тваринництва та продовольства, професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету;

– **Шевчук Сергій Миколайович**, д. геогр. н., професор, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Перерва Петро Григорович**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

– **Шуканова Анжела Анатоліївна**, к. п. н., доцент завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

– **Каролоп Олена Олександрівна**, к. п. н., доцент кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

– **Городянська Лариса Володимирівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну;

– **Бражник Людмила Василівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова Олена Володимирівна**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Туризм і рекреація в Україні у воєнний та повоєнний час: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 28 червня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. 196 с.

До збірника матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Туризм і рекреація в Україні у воєнний та повоєнний час» ввійшли результати теоретичних та прикладних досліджень викликів, що стоять перед туристичною сферою України, та перспектив її розвитку у повоєнний час.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Мацука Вікторія Миколаївна

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольський державний університет,
м. Київ

ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Безпрецедентне зростання світової туристичної індустрії знаменує собою нову еру для туристів і напрямків. Цей сплеск викликаний низкою факторів, зокрема розширеним глобальним зв'язком, доступнішими варіантами подорожей і зростанням середнього класу з наявним доходом для відпочинку на природі. Завдяки вдосконаленому транспорту та постійному зростанню кількості туристичної інформації, пункти призначення, які раніше вважалися віддаленими, тепер доступні. Ця демократизація подорожей є не лише культурним явищем, а й економічним каталізатором, який стимулює розвиток територій, раніше не торканих туризмом.

Економічні наслідки цього буму величезні. Наразі подорожі та туризм складають значну частину світового ВВП, створюючи робочі місця, сприяючи розвитку інфраструктури та вливаючи капітал у місцеву економіку [3].

Мультиплікаційний ефект цього сектора величезний: кожен долар, витрачений на подорожі, веде до більшого непрямого економічного внеску. Потік туристів перетворюється на постійне джерело доходу, що підтримує широкий спектр послуг і галузей, від місцевих ремісників до багатонаціональних готельних мереж.

Із зростанням приходить відповідальність. Індустрія все більше зосереджується на сталому туризмі, щоб пом'якшити вплив на навколишнє середовище та сприяти соціальній рівності. Це включає стійку практику гостинності, захист природної та культурної спадщини та забезпечення переваг туризму для місцевих громад.

Сучасні туристи більше усвідомлюють свій вплив на навколишнє середовище та шукають досвід, який відповідає цим цінностям. У результаті напрямки та підприємства адаптуються, щоб пропонувати більш екологічні варіанти, від екологічних готелів до громадських туристичних ініціатив.

Технології змінюють досвід подорожей на кожному кроці. Платформи онлайн-бронювання, мобільні програми та цифрові путівники роблять планування подорожей зручнішим, ніж будь-коли. Штучний інтелект (AI) і віртуальна реальність (VR) забезпечують захоплюючий попередній перегляд, а аналітика великих даних допомагає компаніям налаштовувати продукти на основі індивідуальних уподобань туриста [2].

Ця цифрова трансформація поширюється на подорожі з додатками доповненої реальності (AR), які пропонують інтерактивні тури та розумні готельні номери, покращуючи враження від перебування гостей за допомогою персоналізованих високотехнологічних послуг [4].

Інвестиції в туристичну інфраструктуру є ключовим компонентом стимулювання зростання в цьому секторі. Уряди та приватні компанії інвестують у розвиток аеропортів, транспортних мереж, ресторанів і курортів, щоб задовольнити потреби зростаючого потоку туристів.

Ця розробка стосується не лише збільшення потужності, йдеться про підвищення якості подорожей.

Екотуризм став важливою частиною індустрії туризму завдяки зростанню глобальної обізнаності про екологічні проблеми та сталий спосіб життя. Основна увага приділяється відповідальним подорожам до природних територій, захисту навколишнього середовища та покращенню добробуту місцевого населення [1].

Політика та правила туризму постійно розвиваються під впливом глобальних подій, технічного прогресу та зміни політичного клімату. Сучасним туристам доводиться орієнтуватися в складній павутині візових вимог, правил

охорони здоров'я та порад щодо безпеки. Оцифрування проїзних документів, включаючи візи та електронні паспорти, спрощує ці процеси та робить транскордонні подорожі більш безперешкодними.

Сучасний туристичний ландшафт надзвичайно різноманітний, різні вікові групи, групи доходів і культури мають різні переваги. Сучасні туристи шукають унікальний досвід Instagram, Tik-Tok і надають пріоритет екологічності та місцевим враженням.

Сімейні туристи шукають цікаві місця для будь-якого віку. Індивідуальні туристи часто прагнуть особистого зростання та пригод. Розуміння цих демографічних показників дозволяє туристичним компаніям ефективніше персоналізувати свої продукти.

Цифровий маркетинг революціонував спосіб рекламування туристичних напрямків. В епоху домінування соціальних медіа активна присутність в Інтернеті є важливою. Туристичні компанії використовують такі платформи, як Instagram, TikTok та інші, щоб демонструвати свої напрямки за допомогою приголомшливих зображень і привабливого вмісту.

Партнерство з інфлюенсерами також є важливою тенденцією, оскільки вони забезпечують автентичну розповідь і залучають віддану аудиторію. Крім того, напрямки використовують аналітику даних, щоб зрозуміти вподобання туристів і відповідно адаптувати свої маркетингові стратегії. Цифрова ера також пропонує інтерактивні та захоплюючі маркетингові можливості, такі як віртуальні тури, які дозволяють потенційним туристам познайомитися з пунктом призначення перед бронюванням подорожі.

Розкішні та пригодницькі подорожі є нішевими секторами, які пропонують значні можливості для зростання. Розкішні подорожі - це більше, ніж просто розкіш. Сучасні туристи класу «люкс» прагнуть отримати унікальний персоналізований досвід, який пропонує конфіденційність, індивідуальність і винятковий сервіс. До них відносяться приватні вілли, відокремлені місця

відпочинку та унікальні враження, такі як подорож на приватній яхті або вечеря, приготована шеф-кухарем, удостоєним зірки Мішлена.

Пригодницький туризм, з іншого боку, обслуговує тих, хто шукає фізичної активності, культурного занурення та дослідження природи. Сектор обслуговує різноманітні види діяльності, від прогулянок і велосипедних прогулянок у віддалених районах до сафари на дикій природі та екстремальних видів спорту [1:3]. Обидва сектори розвиваються, тому що мандрівники шукають більше, ніж просто стандартну відпустку – вони хочуть досвіду, який відповідає їхнім інтересам і стилю життя. Саме ці світові туристичні тенденції визначають майбутнє розвитку галузі.

Список використаних джерел

1. Астротуризм, охолодження та допомога III: названо головні туристичні тренди на 2024 рік. URL: <https://www.unian.ua/tourism/news/20-turistichnih-tendenciyu-yaki-dominuvatimut-v-2024-roci-kudi-pojihati-u-vidpustku-v-novomu-roci-12495000.html> (дата звернення: 10.06.2024).

2. Експерти визначили туристичні тренди 2024 року. URL: <https://life.obozrevatel.com/ukr/section-travel/news-ekspertyi-opredelili-turisticheskie-trendyi-2024-goda-18-05-2024.html> (дата звернення: 10.06.2024).

3. Мацука В.М. Сучасні тенденції розвитку туристичного бізнесу в регіонах України. *Проблеми економіки*. 2021. №3 (49). С. 56-64. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-3-56-64> (дата звернення: 10.06.2024).

4. Мацука В.М. Туристичні тренди майбутнього. Управління розвитком соціально-економічних систем: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21-22 березня 2024 року). Харків: ДБТУ. Ч. 2. 2024. С.692-693.